

י' 91 אהרונות 5.3.1991

006 06355

5.3.91
מ.א.

שלמה נקדימון

תשובה בלתי קונבנציונלית לטרור

פרס ושרון, היום מזקני המערכת הפוליטית, הם אולי היחידים בתוכה שההגדרה ההולמת אותם היא היותם בעלי מחשבה לא קונבנציונלית. עברם ומעשיהם מעידים על מרידה במוסכמות. שניהם לא היו אהובים על המימסרים שבקרבתם פעלו. די לקרוא מה כתבו משה שרת ויצחק רבין על פרס, או התייחסויותיהם החצויות של דוד בן-גוריון ומנחם בגין אל שרון. דווקא מהשלילה ניתן להסיק כי לשניים היתה חשיבה בלתי שיגרתית.

הביוגרפיות שלהם מעידות כי בשאלות צבאיות ופוליטיות היו מוכנים להרחיק לכת. כך למשל, אילו נתקבלה הצעה מסויימת של פרס על סף מלחמת ששת הימים, בתחום שעדיין סמוי מן העין, ייתכן שזו לא היתה פורצת. מאידך, מימושה של ההצעה היה משנה את מעמדה של ישראל בעולם - לטוב או לרע. קשה להעריך. כך גם אין עדות סותרת לטענתו של שרון, שאילו ניתן לו לנהל את מלחמת לבנון על פי תוכניתו פני המזרח התיכון היום היו שונים.

בין השניים שוררת הערכה הדדית, והם מקשיבים זה לזה לא מעט בדלתיים סגורות. במהדורה האחרונה של האוטוביוגרפיה שלו מגדיר פרס את שרון כפרגמטיסט, ומספר שהיה למעשה האדריכל של ממשלת שני הראשים (פרס ושמיד) ב'1984.

על כן יפה היה עושה פרס אילו בתשובה לקריאות מצוקה של עם נבוך להקים ממשלת אחדות לאומית, היה מזמן אליו את שרון ואומר לו כך:

„אריק, הממשלה קיבלה החלטה על שורה של צעדי לחימה בטרור. צעדים שאמנם חורגים מן המקובל, אבל שנינו יודעים שאינם מספיקים. אנחנו יודעים שזו איננה מלחמה נגד טרור סתמי אלא נגד טרור המונע בלהט דתי מזויף, אך בעל השפעה. צעיריו של עם שלם, האיראנים, נתפתו על ידי אייטולות ליהרג מול העיראקים בהבטחה כי יעלו ישר לגן העדן.

„כבר שנים אתה טוען כי בניגוד לאחרים יש לך את היכולת להביס את הטרור. כראש הממשלה ושר הביטחון אני מזמין אותך לעזר תוכנית מקיפה למלחמה בטרור, הנעשה אכזרי יותר ויותר. השותף הפלסטיני שלנו לא בדיוק יוצא מעורו כדי לחסל אותנו. בהנחה שלא תאמר לי לא, אני כבר מוציא הוראה לזרועות השונות להעמיד לרשותך את כל העוזרים הנדרשים - כוח אדם, מידע, תוכניות. תוכל להיפגש באורח חופשי עם כל מי שתחפוץ בצה"ל ובשב"כ. כדי להעניק לצעדי זה גיבוי, אעביר זאת כהחלטת ממשלה, גם אם סיעת מרצ תסתייג. אודה לך אם בתוך חודשיים תציג תוכנית מפורטת ללחימה בטרור לטווח הקצר ולטווח הארוך. בהצלחה.”

מניסיון מסוג זה אף אחד עוד לא מת.